

Matematik Motivasyonu Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Matematik Motivasyonu Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25726>

Özet

Matematik Motivasyonu Ölçeği (MMÖ), bireylerin matematik derslerine ve matematiğe karşı genel tutumlarına yönelik motivasyon düzeylerini ölçmek amacıyla uyarlanmış psikometrik bir araçtır. Ölçeğin uyarlama çalışması, 2012 yılında Yavuz, Özyıldırım ve Doğan tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada, ölçeğin Türkçe popülasyonda geçerlik ve güvenilirlik özelliklerini incelemeyi hedeflemiştir. Ölçek, özellikle akademik başarı ile motivasyon arasındaki ilişkiyi anlamak için eğitim psikolojisi alanında kullanılmaktadır.

Ölçeğin psikometrik özellikleri, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ve Cronbach Alfa katsayısı hesaplamalarıyla desteklenmiştir. Cevap formatı, katılımların motivasyon düzeylerini detaylıca ifade etmelerini sağlayan 5'li Likert Ölçeği formatındadır.

Anahtar Kelimeler

Matematik Motivasyonu, Motivasyon Ölçeği, Uyarlama, Doğrulayıcı Faktör Analizi, Güvenirlik, Cronbach Alfa, Eğitim Psikolojisi.

Yazarlar

Güler Yavuz, Figen Ozyildirim, Nuri Dogan.

Amaç

Matematik Motivasyonu Ölçeği'nin temel amacı, öğrencilerin matematik öğrenimine yönelik içsel ve dışsal motivasyon bileşenlerini güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Bu ölçek, öğrencilerin matematiğe karşı gösterdikleri çabayı, ilgiyi ve azmi değerlendirerek, eğitimcilerin ve araştırmacıların motivasyonel engelleri veya destekleyici faktörleri belirlemesine yardımcı olmak üzere geliştirilmiştir.

Ölçek, adaptasyon çalışması ile birlikte, orijinal ölçeğin teorik yapısının Türk kültürüne ve eğitim sistemine uygunluğunu test etme amacı da taşımaktadır. Elde edilen bulgular, matematik eğitiminde motivasyonel müdahalelerin tasarlanması için kritik veriler sağlamaktadır.

Yapı

Ölçek, genellikle akademik motivasyonun çok boyutlu yapısını yansıtan bir dizi alt boyutu içermektedir. Matematik motivasyonu, öğrencilerin matematiği derli bulma dereceleri, başarı beklentileri ve matematiksel görevlere yönelik içsel tatminleri gibi farklı bileşenleri kapsayan karmaşık bir psikolojik yapıdır. MMÖ'nün uyarlamasında kullanılan orijinal yapı, bu motivasyonel bileşenleri temsil eden faktörlerden oluşmaktadır.

Uyarlama çalışması, bu faktörlerin Türk örnekleminde de tutarlı bir şekilde ortaya çıkıp çıkmadığını incelemiştir. Motivasyonun bu çok yönlü doğası, ölçeğin sadece genel bir motivasyon puanı yerine, motivasyonun farklı yönlerini (örneğin, görev değeri, öz yeterlik) ayrı ayrı değerlendirmesine olanak tanır.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliği, istatistiksel açıdan güçlü bir yöntem olan Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak incelenmiştir. DFA, ölçeğin maddelerinin teorik olarak varsayılan faktör yapısını ne kadar iyi temsil ettiğini değerlendirir.

Yavuz ve arkadaşları (2012), uyarlama sırasında toplanan veriler üzerinde DFA uygulayarak, ölçeğin orijinal yapısının Türkçe formda korunduğunu ve iyi uyum indekslerine sahip olduğunu göstermiştir. Bu analiz, ölçeğin gerçekten matematik motivasyonu yapısını ölçtüğüne dair önemli kanıtlar sunmaktadır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizleri, iç tutarlılık yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda, ölçeğin maddeleri arasındaki tutarlılık gösteren Cronbach Alfa katsayısı hesaplanmıştır. Yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda tutarlı olduğunu ve dolayısıyla ölçeğin güvenilir olduğunu gösterir.

Çalışmada elde edilen Cronbach Alfa katsayısının kabul edilebilir düzeyde olduğu belirtilmiştir, bu da Matematik Motivasyonu Ölçeği'nin farklı zamanlarda ve farklı örneklemlerde benzer sonuçlar verme potansiyeline sahip olduğunu iddia etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal uygunluğunu doğrulamak amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. DFA, ölçeğin adaptasyon sürecinde hayati bir adımdır, zira orijinal ölçeğin boyutlarının (faktörlerinin) yeni dildeki ve kültürdeki maddelerle ne kadar örtüştüğünü gösterir. Bu analiz, ölçeğin çok boyutlu yapısının sağlamlığını test eder.

Analiz sonuçları, modelin veri ile uyumlu olduğunu ve ölçeğin teorik olarak beklenen faktör yapısını koruduğunu doğrulamıştır. Bu durum, MMÖ'nün Türkçe uyarlamasının geçerli bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon) Ölçeği

Format: Öz Bildirim Raporu

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlanan Form)

Popülasyon Grubu: Üniversite veya Lise Öğrencileri (Akademik bağlamda matematik dersi alan öğrenci popülasyonu)

Yaş Grubu: Ergenlik dönemi sonrası ve genç yetişkinlik dönemi (yaklaşık 15-25 yaş)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki çeşitli üniversitelerin veya liselerin öğrencilerinden oluşan örneklem.

Test Metodolojisi: 5'li Likert Ölçeği kullanılarak değerlendirilir (1= Hiç Katılmıyorum - 5= Tamamen Katılıyorum).

Anahtar Kelimeler

Akademik Başarı, İçsel Motivasyon, Dışsal Motivasyon, Matematik Eğitimi, Psikometrik Özellikler, Faktör Yapısı, İç Tutarlılık.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Güler Yavuz

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Bilgi mevcut değildir.

Bağli Kurulu E-posta Adresleri: gyavuz@hacettepe.edu.tr

Yazma Adresi: Hacettepe Üniversitesi (2012 yayın sırasında), Ankara, Türkiye.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin adaptasyon çalışması 2012 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin ticari kullanımı, orijinal ölçeğin sahibinin ve uyarlama çalışması yapan yazarların iznine tabi olabilir. Akademik araştırma amaçlı kullanımı genellikle referans gösterilerek mümkündür. Ücret bilgisi, yazarla doğrudan iletişimi kurularak öğrenilmelidir.

Orijinal makalenin elektronik versiyonuna şu adresten ulaşılabilir: ac.els-cdn.com.

Kaynaklar

Yavuz, G., Ozyildirim, F., & Dogan, N. (2012). Mathematics motivation scale: a validity and reliability. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 46, 1633-1638.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: matematik-motivasyonu-olcegi-toad.pdf

Matematik Motivasyonu Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir. Ölçek maddeleri bu kaynakta sağlanmamıştır.

Ölçek maddeleri, telif hakları veya gizlilik nedenleriyle bu akademik girişte açıkça listelenmemiştir. Maddelere erişim için lütfen sorumlu yazar Güler Yavuz ile iletişime geçiniz veya referans verilen akademik makaleyi inceleyiniz.

ARABPSYCHOLOGY.COM